

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 440 Mk., z dostawą do domu 500 Mk., z przesyłką w Polsce 500 Mk., w innych państwach 650 Mk. — Za zmianę adresu dopłaca się 10 marek.

Cena numeru **20 Mk.**

Konto czekowe P. & A. 140.56L

Reklamacje otwarte wolno od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano

CENY OGŁOSZEŃ:

za wiersz nonpareil. Zwy-
czajnie 20 Mk. „Nadesłane” 80
Mk., „Nekrologia” 60 Mk., na
pierwszej kolumnie 180 Mk.,
i rzed kolumna 120 Mk. Po kro-
nie i komunikaty 90 Mk. Dro-
bne ogłoszenia za każdy wy-
raz 8 Mk.

Kupno sprzedaż od wyrazu 9 M.
Koresp. przy imat. od w. 10 M.
Cała stronica 20.000 Mk., pół
stronicy 10.000 Mk., cała stro-
nica pierwsza (pod nagłówe-
kiem) 60.000 Mk., jedna szpal-
ta na I. stronicy 20.000 Mk.
Paski na kolumnach teksto-
wych po cenie „Nadesłanego”.

Ogłoszenia na niedzielę i
święta o 50% drożej.
Ogłoszenia zagran. o 100% droż.
„Kurjer Lwowski” wychodzi
z datą dnia następnego.

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji (otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 2 do 5. wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer”, Lwów. — Rękopisy w nie zwraca się. — Telef. redakc. 13. w Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień”, ul. Widok 13, oraz Admin. „Gazety Lud.” ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

149 samochodów 149

ciężarowych i osob. mniej lub więcej zdekompletowanych znajdujących się we Lwowie sprzedanych będzie w drodze publicznego przetargu. Bliższych informacji zasięgać można w Biuletynie „Demobil” Nr. 5, który jest do nabycia we wszystkich księgarniach i ekspozyturze „Demat” Lwów ul. Wałowa 9. I. p. Oferty składać należy do dnia 18/X. godz. 12-ej w Ekspozyturze „Demat” ul. Wałowa 9. I. p. Ewentualny ustny przetarg odbędzie się dnia 21/X. br. w sali Towarzystwa Politechnicznego ul. Zimorowicza. — Termin 18/X. br.

6716

Podział Górnego Śląska.

We wczorajszym numerze przynieśliśmy pierwsi wśród pism lwowskich wiadomość o decyzji Rady Ligi Nar. w sprawie G. Śląska. Dla pełnego jej sprawdzenia zwróciliśmy się do Warszawy do dobrze poinformowanego źródła, skąd taką otrzymaliśmy odpowiedź: Podana wczoraj wiadomość odpowiada całkowicie stanowi rzeczy. Rada Ligi Nar. wydała swą opinię o podziale G. Śląska, a opinia ta w bliskim czasie zostanie przyjęta przez Radę Najw. i w ten sposób stanie się prawomocną. Sprawa górnośląska faktycznie jest już załatwiona, a formalne ogłoszenie tego załatwienia nastąpi niebawem.

SPRAWOZDANIE RADY LIGI NAR. GOTOWE.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Donoszą z dobrogo źródła, że zgodnie z wczorajszymi informacjami sprawozdanie Rady Ligi narodów dla Rady najwyższej jest prawie zupełnie gotowe. Ostatnie szczegóły zostaną wykończone jeszcze dziś, tak, że już jutro dokumenty będzie można przesłać Radzie najwyższej.

Z rozmowy udzielonej przez przedstawiciela Brazylii widać, iż członkowie Rady Ligi narodów liczą się, że będą mogli wyjechać już jutro. Rada Ligi narodów nie ogłosi decyzji w sprawie G. Śląska, gdyż uważa, że jej charakter doradczy w tej sprawie nie pozwala jej na ogłoszenie decyzji, lecz wykonanie tego pozostawia Radzie najwyższej. Z tego też powodu Rada Ligi narodów zachowała ściśle milczenie.

OSTATNIE POSIEDZENIE 12. B. M.

Genewa. (PAT). Rada Ligi Narodów odbyła dziś z rana posiedzenie. W sferach zbliżonych do Rady Ligi panuje przekonanie, że było to ostatnie posiedzenie, poświęcone sprawie górnośląskiej. — Ewentualnie mogłoby się jeszcze odbyć posiedzenie popołudniu.

POSIEDZENIE LIGI NARODÓW.

Genewa. (PAT). (Od specjalnego korespondenta). Rada Ligi Narodów odbyła dziś popołudniu posiedzenie, które trwało do godz. 9. wieczorem. Na posiedzeniu byli obecni wszyscy członkowie Rady, oraz rzeczoznawcy Hodacs i prof. Herold (Szwajcaria). Omawiano różne szczegóły techniczne i ekonomiczne. Powzięto również definitywne uchwały w sprawie sposobu ogłoszenia

decyzji przez Radę Najwyższą. Dowiaduję się, że ogłoszenie to nastąpi w niedzielę lub w poniedziałek. Zwiłki tej zażądała konferencja ambasadorów dla możliwości przeprowadzenia wszelkich środków bezpieczeństwa na G. Śląsku, potrzebnych do zachowania spokoju i porządku. Jutro jeszcze odbędzie się posiedzenie Rady Ligi.

OGŁOSZENIE DECYZJI RADY LIGI.

Kraków. (Tel. wł.) (S.) „Berl. Tag” donosi z Genewy, że rozstrzygnięcie w sprawie górnośląskiej już zapadło i podział G. Śląska uchwalony. Rada Ligi nar. w rozstrzygnięciu swem nie oparła się na żadnej z projektowanych poprzednio linii podziału, lecz ustaliła swoją własną kompromisową. W okresie przejściowym urzędować będzie na G. Śląsku komisja międzysojusznicza, która będzie musiała uregulować przede wszystkim ruch towarowy na nowej granicy i sprawę walutową. Rozstrzygnięcie Rady Ligi nar. podane będzie do wiadomości rządowi polskiemu i niemieckiemu w piątek, publicznie zaś ogłoszone zostanie równocześnie w Genewie i w Paryżu — w sobotę.

PODSTAWY PODZIAŁU.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Rozwiązanie definitywne od poprzednich projektów różni się tem, że idzie w tym kierunku, aby oba kraje miały o ile możliwości równą ilość głosów tej, jaką uzyskały przy plebiscycie, oraz starano się utrzymać równowagę między liczbą miejscowości narodowych,

jakie znajdują się po stronie polskiej i niemieckiej. Podział okręgu przemysłowego będzie uskuteczony w ten sposób, że Gliwice, Zabrze, przypadną Niemcom, zaś okręg Królewskie Huty, Katowice, oraz południowa część okręgu bytomskiego Polsce.

Przyznano także Polsce w całości powiaty pszczyński, rybnicki, oraz Mysłowice, na północ zdaje się Tarnawskie Góry, oraz część lublinieckiego. W okręgu bytomskim podobno granica będzie biegła tuż obok miasta.

Co do prowizorycznego ustroju ekonomicznego

Rada Ligi narodów zarzuciła ideę powołania komisji międzynarodowej, a zgodziła się na utworzenie

komisji mieszanej, w której skład wejdą przedstawiciele zainteresowanych stron, oraz przewodniczący neutralny, wybrany przez Radę. Zdaje się, że w opracowywaniu proponowanem przez Ligę czas trwania komisji nie jest definitywnie określony. Obie strony będą miały raczej prawo decydowania w tej sprawie na podstawie wspólnego układu o przedłużaniu lub skracaniu czasu trwania komisji. Zadaniem komisji będzie uregulowanie spraw komunikacyjnych, terytorjalnych, uprawiających, wody, elektryczności, oraz niektórych spraw ekonomicznych.

Co do ratyfikacji proponowanej przez Radę Ligi nar. decyzji

przez Radę najwyższą, wedle prawdopodobieństwa Rada najwyższa nie zbierze się w tym celu, lecz upoważni konferencję ambasadorów lub prezyd. Brianda (który jest równocześnie prezydentem Rady najw.) do działania w jej imieniu. Zdaje się, że Rada wybierze ten drugi sposób postępowania, oraz, że Briand zostanie upoważniony przez Radę do ogłoszenia w imieniu Rady najwyż. decyzji w sprawie G. Śląska. Prawdopodobnie rozstrzygnięcie sprawy śląskiej wraz z aprobatą Rady najwyż., będzie ogłoszone w Paryżu tego tygodnia, iako definitywna i legalna decyzja.

Znajdujące się w Kielcach
**Lokomobile, Siewniki,
Silniki, Pługi,
Pompy parowe, Platformy,
Prasy do siana, Wozy,**

będą sprzedane w drodze przetargu w Warszawie w Oddziale Likwidacji Demobilu Wojskowego Królewska 23.

Szczegóły patrz 6688

„Demobil” zeszyt 6-ty.
Termin składania ofert 26. października 1921 r.

Sejm i minister skarbu.

(Od naszego warszawskiego korespondenta).

Warszawa, 11. października.

(B). Atmosfera w sejmie od kilku dni napięta. Posiedzenia klubowe, konferencje międzyklubowe, wywiady sprawozdawców prasy — ruch o wiele większy, niż można było obserwować podczas ostatniego przesilenia. Powodem jest p. Michalski, minister skarbu, który swoim exposé, zapowiedziami energicznych posunięć i wniesionym projektem ustawy „o środkach naprawy państwowej gospodarki finansowej“ zelektryzował sejm.

Uwaga klubów skupia się głównie na tym ostatnim projekcie, który jest dotychczas jedynym „concretum“ w dość ogólnikowym zresztą programie ministra skarbu. I jeśliby chodziło o krótkie scharakteryzowanie nastrojów sejmowych w stosunku do niego, można powiedzieć, iż wszystkie kluby mają bardzo poważne zastrzeżenia co do niego, ale znaczna większość będzie za nim głosowała z obawy przed odpowiedzialnością za ewentualne przesilenie. P. Michalski, choć na każdym kroku zastrzega się, iż nie jest politykiem i nie zna stosunków parlamentarnych, orientuje się jednak, zdaje się, dobrze w tym stanie rzeczy i mając swoją przewagę, stawia: albo — albo. Ma, jak wspominałem, wiele szans wygrania na razie w stosunku do sejmu. Czy wygra ostatecznie, o ile chodzi o poprawienie finansów państwa? Nie ma w sejmie stronnictwa, któreby mu tego nie życzyło bez względu na rachuby i plany partyjne, choć niema równocześnie ani jednego, któreby nie miało wątpliwości, czy mu się akcja powiedzie.

Stanowisko zdecydowanie negatywne wobec p. Michalskiego i jego projektu sanacji zajęły stronnictwa robotnicze, zwłaszcza PPS. i NPR. ze względu na art. 4. projektu, który faktycznie zawieszca na 2 lata moc ustawy o 8-godzinnym dniu pracy. Charakterystycznym jest, iż nawet chadecy (Chrześcijańska demokracja), stojący skądinąd bardzo blisko narodowej demokracji (sa ich przybudówką!), burzą się przeciw art. 4. Można uważać, iż w tym punkcie ma minister skarbu zapewnioną znaczną większość, choć i wśród postów niezainteresowanych partyjnie w 8-godzinnym dniu, podnoszą się wątpliwości, czy zniesienie jego nie powiększy w sposób katastrofalny bezrobocie i nie odbije się w rezultacie na skarbie i na spokoju publicznym.

Stronnictwa robotnicze zapowiadają, iż podejmą walkę nie tylko w sejmie, ale i poza sejmem. Nie stworzy to oczywiście odpowiedniego tła i potrzebnej atmosfery dla sanacji.

P. S. L. zajęło wobec p. Michalskiego stano-

wisko takie, jak wobec całego gabinetu: obiektywne. Będzie go osądzać i ustosunkowywać do niego w miarę jego czynów. Wczoraj odbyła się w prezydium rady min. konferencja, w której ze strony rządu wzięli udział prezydent Ponikowski i min. Michalski, ze strony PSL. pos. Rataj. Nie zmieniła ona nic, jak się dowiaduję, w dotychczasowym stanowisku PSL.

PSL. gotowe jest pójść na dalekie oszczędności, na redukcje urzędników (gabinet Witosa doprowadził ją do 30 proc.), na powiększenie ciężarów nakładanych na ludność, na daninę — domaga się jednak, by ciężary, między innymi i daninę, wyznaczono progresywnie. Sprzeciwia się temu, o ile wiadomo, p. Michalski, i na tym punkcie może przyjść w pewnym momencie do konfliktu.

Narodowa demokracja przez dłuższy czas wahała się — co do taktyki i tylko co do taktyki, bo w istocie odnosi się do p. Michalskiego więcej niż z rezerwą. W ostatniej chwili przeważyło zdanie, iż korzystniejszym będzie w oczach opinii publicznej rola obrońców ministra skarbu wobec lewicy. Zdecydowano się na danie mu żądanych pełnomocnictw, co ma dziś oświadczyć mówca Związku LN.

Tak wygląda stosunek sejmu do p. Michalskiego. Jest w nim dużo znaków pytania, dużo możliwości i niespodzianek in potentia.

—oo—

Polityka zagraniczna.

(Przegląd tygodniowy).

I. STOSUNKI DYPLOMATYCZNE Z UKRAINĄ.

(Od naszego korespondenta.)

Warszawa, 11. paźdz. 1921.

W rok blisko po pierwszych chwilach pokoju na wschodzie doszło wreszcie do uregulowania stosunków z Rosją i Ukrainą sowiecką. Niemal równocześnie po dłuższym okresie naprężenia, któremu nie potrafiło zapobiec poselstwo nasze w Moskwie, konferencje p. wiceministra Dąbskiego z Karachanem doprowadziły do jakiego takiego modus vivendi i zapewniły wykonanie szeregu klauzul traktatu ryskiego i równocześnie zjawilo się w Charkowie poselstwo polskie, a w Warszawie reprezentacja sowieckiej Ukrainy z p. Szumskim na czele, inaugurując stosunki dyplomatyczne Polski z Ukrainą Socjalistyczną Republiką Rad.

Lepiej późno niż nigdy. Kilkakrotnie podkreślaliśmy już konieczność nawiązania bezpośredniego kontaktu z Ukrainą sowiecką, pozbycia się szkodliwego pośrednictwa Moskwy, roztoczenia

opieki nad ludnością polską i interesami polskimi na Ukrainie. Sądziłszy i sądzący, że gdyby od paru już miesięcy poselstwo polskie przebywało w Charkowie, miało by to wpływ nielada na ukształtowanie się naszych stosunków z sowieckimi republikami, uchroniłoby nas może od wielu niespodzianek i rozczarowań. Ocenianie stosunków za naszą granicą wschodnią wyłącznie przez pryzmat Moskwy, bez wzięcia pod uwagę tych wielorakich możliwości, jakie przedstawia sowiecka Ukraina, było niewątpliwie błędem, jak niewątpliwie błędem było spóźnione wysłanie poselstwa do Moskwy. Tendencja sprrowadzenia za wszelką cenę Ukrainy sowieckiej do rosyjskiego mianownika, reprezentowana przez partję dem. nar., nie wytrzymała próby życia. Egzystencja sowieckiej republiki ukraińskiej, widoczna jej dążność do podkreślenia swej niezależności od moskiewskiego centrum, mimo tak ścisłych węzłów, jakie je łączą, wykazywały chyba i największym pesymistom, że U. S. R. R. nie jest tylko fikcją, lecz ma pewne realne walory, które mogą i powinny być politycznie wykorzystane. Niestety, tendencja narodowo-demokratyczna odegrała obok przysłowiowego już niedołęstwa i nieporozumień personalnych zakulisowo pewną rolę w opóźnieniu wyjazdu naszego poselstwa, a w każdym razie wpłynęła na wytworzenie nastroju, że wysłanie poselstwa do Charkowa nie jest rzeczą pilną. Dobrze się więc stało, że wreszcie fakt wyjazdu wyjaśnił definitywnie stanowisko rządu polskiego w tej sprawie i rozprószył wątpliwości, jakie mogły powstać na ten temat z tamtej strony naszej linii granicznej. Dobrze się stało tem bardziej, iż mamy wrażenie, że poselstwo nasze wyjechało do Charkowa, wprawdzie późno, ale jeszcze nie zapóźno.

W przeciwieństwie do Moskwy, gdzie zmarowano świetną okazję stania się dla Rosji sowieckiej jedynym pomostem do Europy i dano się uprzedzić innym, potężniejszym, a więc cenniejszym — w Charkowie poselstwo polskie będzie pierwszą i bodaj jedyną reprezentacją poważną, reprezentacją, której obecność ma znaczenie polityczne i praktycznie może być wykorzystana. Droga do Europy wiedzie narazie z Charkowa przez Moskwę. Droga to uciążliwa, daleka i niebezpieczna. Rzeczą poselstwa polskiego powinno być wykazanie, że krótsza i łatwiejsza wiedzie przez Warszawę. Jeśli nie w znaczeniu politycznym — zasadnicze różnice ustrojów i historia ostatnich lat zbyt silnie tu ważą na szali — to w każdym razie w znaczeniu ekonomicznym. Ekonomicznie Polska znacznie więcej ma obecnie danych, aby stać się pośrednikiem między Ukrainą i światem zachodnim, niż Rosja sowiecka. Wyzyskanie tej koniunktury leży w interesie obu krajów i dlatego obecność poselstwa

Kinematograf kronikarza.

O czym pisać mam dzisiaj?

Mnóstwo mam tematów bardzo ciekawych, a jednak żadnego nie poruszę — tylko „jeden jedyny: „Targi Wschodnie“, gdyż wiem, że za złe wzięlibyście mi Sz. Czytelnicy, gdybym w chwili, w której Lwów znajduje się pod znakiem „Targów“, kiedy wokoło mówi się i słyszy tylko o „Tar ach“, gdybym w tej chwili odważył się inny poruszyć temat! I jakkolwiek minął sen tęczy, jakkolwiek „Targi“ zamknęły już swe podwoje, wrażenia są tak potężne, tak nie zatarłe, że kronika dzisiejsza nie będzie anachronizmem. Wspomnienia są zbyt silne, by umysły nasze, rozentuzjazmowane „Targ mi“ mogły powrócić rychło do normalnego trybu myślenia, do zwykłych trosk szarego życia!...

Długo jeszcze różowy podloteczek wspominać będzie tę chwilę, w której mu w tłumie oderwano od żakietu jedną połę i pół rękawa w chwili, gdy chciał — co jest chyba zupełnie naturalne — zobaczyć na własne oczy całą ceremonię otwarcia „Targów“. Długo troskliwa mamcia pamiętać będzie jakto błyskawicznie, bez wielkiego hałasu, tramwaj „T“, pędzony z zawrotną szybkością, wyrzucił na mocy siły odśrodkowej dziesięcioletnią pociechę, jedną z czterech, wiezionych tryumfalnie w wozie wyładowanym trzystu pasażerami, — na placu „Targów“. Jak „pociecha“ wyrzuciła nosem w przydrożną latarnię, jak tłum, współczujący zawsze, składał mamci słowa współczucia! O! Takich chwil podniosłych nie

zapomina się łatwo! Albo p. Alfred P. osobiście mi znający, nie zapomni rychło tej chwili, w której wtłoczono mu do lewego oka rączkę eleganckiej, bambusowej laski!

Panna Zuzia, miłutka bruneteczka, długo pamiętać będzie swoją srebrną torebkę, którą ktoś sobie upodobał, i na pamiątkę „Targów“ wywiózł ze Lwowa. A jak miłe wspominać będzie ten ruch europejski p. Zenon, któremu koń policyjny rozmiarzył nowy bucik „chevreaux“ wraz z dużym palcem prawej nogi!

A te liczne, zręczne przejechania autami, te zegarki i portfele, które pozmieniały bez wyraźniejszego powodu swych właścicieli, te tysiące marek, zostawionych w „kosmopolitycznym Tabarinie“!

A te różnojęzyczne „diwy“ składające hołd nieśmiertelnej, iście kosmopolitycznej pornografii! To wszystko przecież nie pozwoli nam rychło zapomnieć o „Targach“.

Czy myśleć Sz. Czytelnicy, że podpisany tu kronikarz nie ma wrażeń, że o sobie nie wspomina?

Och! Miałem! Miałem wrażeń dużo, i to silnych wrażeń!

Najpierw, w dniu otwarcia „Targów“ o mały włos nie zostałem zaarrestowany za to, że jako sprawozdawca Wasz ośmieliłem się żądać wpuszczenia mej osoby na plac „Targów“. Tak jest!

Nie pomógł amulet prasowy, widniejący na lewej klapie starej zarzutki, nie pomogły perswazje i szereg lapidarnych argumentów!

— „Rozejdź się pan“! — i koniec. Oto stereotypowa odpowiedź przedstawiciela publicznego ładu i porządku, stojącego u wejścia na „Targi“.

Opatrzność jednak czuwała nad kronikarzem, zyskując mi nieoczekiwaną pomoc w osobie... Marysi. Tak jest — Marysi! Aha! Nie wiecie kto to? To nasza dawna służąca, która mając rozgalęzione stosunki w sferach wojskowo-policyjnych, ulitowała się mej doli i, widząc mnie w sytuacji bezradnej, przyszyła z pomocą, wolaając: Ta puść pan tego pana panie Wojciech!... To mój... „znajomy“!

I — o dziwo! — bramy Sezamu otwarły się gościnnie na moje przyjęcie! Nie ma to jak znajomości!...

Gdyby p. minister Strassburger był Lwowianinem, gdyby jego tak tu znano jak mnie, byłby nie miał takich trudności, na jakie natknął się, gdy, dążąc do jednego z pawilonów, tuż za Naczelnikiem Państwa został energicznie zatrzymany przez „ognisty“ — bo z pompierów złożony kordon, pilnujący porządku.

Ledwo zdołał się wylegitymować, że jest ministrem polskim i, że wypadłoby go wpuścić do każdego pawilonu! Nie tylko więc ja napotkałem na przeszkodę. I to jest dla mnie pociechą. A jeśli mówię o tem, że długo, bardzo długo mieszkańcy Lwowa żyć będą wspomnieniami świetności „dni jedynastu“, zapewnić muszę, jakkolwiek nieupoważniony do tego, — że i wystawcy nie prędko z wrażeń zebranych u nas ochłoną!...

Te imponujące na „Targi Wschodnie“ wycieczki szkolne. Tych 5 do 10 tysięcy dziennie dzieci od laszszczęści do szesnastu, prowadzonych przez nauczycieli i nauczycielki od pawilonu do pawilonu, celem cichego podziwiania wytwórczości polskiego przemysłu!

To było tak... potężne, tak żywiołowe, no i tak głęboko przemyślane i dobrze zorganizowane, że prze-

olskiego w Charkowie, a ukraińskiego w Warszawie może stać się początkiem nowych stosunków na wschodzie, zadatkami rozwoju ekonomicznego i politycznego pojednania. Jeśli obie strony to zrozumieją i bez uprzedzeń zechcą podjąć działalność nawiązania stosunków dyplomatycznych, może stać się to datą przełomową w życiu gospodarczym i politycznym obu narodów.

Rozwój ruchu ludowego w Wileńszczyźnie.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 11. października.

(K). Coraz to nowe sukcesy odnosi zjednoczony ruch ludowy. Dotychczas teren Wileńszczyzny nie posiadał organizacji, odpowiadającej stronnictwu ludowemu z innych dzielnic. Ostatnio silna praca p. Erdmana, jego niezłomna energia i wysiłek doprowadziły do stworzenia wielkiej fali ruchu, która coraz to szersze kręgi zatacza. Cały szereg czynnych członków grupy Odrodzenia, jak p. Aleksiewicz i Staniewicz znaleźli się w szeregach stronnictwa, pozostali członkowie grupy Odrodzenia czują się coraz bardziej osamotnieni w swej działalności.

Reorganizacja władz centralnych.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 11. października.

(K). Na posiedzeniach rady ministrów omawiana jest w dalszym ciągu sprawa reorganizacji władz centralnych. Mówi się powszechnie o wniosku zniesienia oprócz ministerstwa sztuki i kultury, ministerstwa zdrowia, które ma być przyłączone do min. spraw wewnętrznych, ministerstwa poczt i telegrafów do min. przemysłu i handlu, oraz likwidacji zupełnej urzędu likwidacyjnego. Pozatem jest omawiana sprawa min. robót publicznych, pracy i opieki społ., oraz Głównego Urzędu ziemskiego. W innych ministerstwach projektowane są przystem znaczne zmiany pod względem redukcji personalu.

Strzelaniny pograniczne.

(Od naszego korespondenta warszawskiego).

Warszawa, 11. października.

(K). Bolszewicy w dalszym ciągu wykazują wielkie zdenerwowanie i niekarność. Konsekwencją tego stanu są często zachodzące strzelaniny, niepokojące ludność cywilną i urzędy pograniczy.

mysłowiec-wystawca długo, długo nie wróci do... równowagi duc owej!

Ze wzruszeniem patrzałem na te procesje dziatwy, u której zauważyłem silnie rozwinięte zainteresowanie się przemysłem rodzimym.

Interpelacje nieustające, świadczące o tem zainteresowaniu się dzieci, były wprost zdumiewające:

N. p. „Proszę pana... a dlaczego ta piła ma takie... duże zęby?”

Albo: — „Proszę pana... co to w tym słoiku takie... niebieskie?” I t. p. i t. p.

A uprzejmi wystawcy z cierpliwością anielską udzielali wyjaśnień na pięć do dziesięć tysięcy poruszanych dziennie kwestji! Dzielni ludzie! Cześć im za to w imieniu rodziców tych milusińskich, z których jeden n. p. przy młynku na zboże, gdy mu wyjaśniano, że wiatr wywołany obrotom młynka oddziela ziarno od plewy, — zapytał po głębokim namyśle: — A* — proszę pana — co ten wiatr robi — jak nie wieje?

Nie wiem co na to odpowiedział wytwórca młynków rolniczych, gdyż ulotniłem się szybko, aby przypadkiem do mnie jako do nauczyciela — nie zwrócił się chłopczek z prośbą o wytłumaczenie, gdyż... nie umiałbym wyjaśnić na poczekaniu!

O! Tych „dni jedenaście“ niezatartemi głoskami wyrzyło się w sercach, w myślach, no i... w kieszeniach zwiedzających, dlatego bodaj kilka tych słów musiałem poświęcić dzisiaj dla kroniki, aby mnie nie posądzano o brak zajęcia się tak ważną kwestją — jak „Targi Wschodnie“.

Leon Żypowski.

czne. W ostatnich czasach widownią podobnych zajęć pogranicznych była miejscowość Ostróg. — Strzelanina karabinów maszynowych i zwykłych trwała prawie przez całą dobę. Ze strony władz polskich zostały wdrożone energiczne kroki w celu przeciwdziałania tego rodzaju zajściom. — Wogóle zachowanie władz sowieckich, pomimo wielkie skłonności do kompromisu ze strony polskiej, stwarza ciągle szereg przeciwności, których opanowanie jest trudne i wymaga wielkiej dozy cierpliwości.

Nowi dowódcy frontów bolszewickich.

Główną komendę wojsk, operujących na południu sowieckiej obłął w miejsce tow. Frunsego, „spic“ (fachowy oficer) gen. Wierchowski, były min. wojny za Kiereńszczyzny. dowództwo zaś frontu kaukaskiego przeciw zbuntowanym Azerbejdżancom niejaki Lewandowski, któremu wódz tatarskich powstańców, Sultanow, zdołał pono zadać już klęskę, wybijając mu 3.000 krasnoarmiejców.

Podróż metrop. Szeptyckiego.

DASY CZESKO-UKRAIŃSKIE.

Znana mównica Rusinów galicyjskich, praska „Tribuna“ przynosi w nr. 238. korespondencję z Wiednia, opatrzoną kryptonimem „—kyj“, najwidoczniej pióra Rusina.

Przedewszystkiem uderza nas raport z działalności metropolity Szeptyckiego.

„Polityczna podróż metrop. Szeptyckiego, o brotnego dyplomaty i zdecydowanego patrioty ukr. znaczne oddała usługi Ukraincom w Anglii, we Włoszech i w Belgii. Szeptyckiemu udało się ostatecznie poinformować dokładnie Brianda, który swój pogląd na kwestję galicyjską zmienił dość na korzyść Ukrainców, choć tymczasowo niema widoków na definitywne rozwiązanie kwestji galicyjskiej“. — „Kyj“ tłumaczy te przeszkody: w Paryżu liczą się z konfliktem polsko-sowieckim. Na ten wypadek „państwo galicyjskie“ nie dawałoby rękami obrony przed bolszewikami, a uniemożliwiłoby kooperację wojskową polsko-rumuńską. Pogląd taki wyrobiła sobie koalicja dzięki niezręczności dyplomacji ukraińsko-galicyjskiej, która w Genewie oświadczyła, że na wypadek wojny polsko-rosyjskiej Ukraińcy galic. nie będą wahali się, po czyżej stanąć stronie. Ta enuncjacja jest powodem, że Mała Ententa spotyka się z zarzutami emigracji galicyjskiej, że nie popiera interesów ukraińskich, Ukraińcy są oburzeni na Czechów, iż układając się z Polakami nad wspólną granicą czesko-rosyjską(1) i czesko-ukraińską przenieśli „desinteresement“ co do kwestji galicyjskiej.

Przeciw Czechom judzą emigrację galicyjską germanofile, wysługując się przez to Niemcom, oraz te „żywiwoły, które wkroczyły się między Ukraińców, aby wśród nich prowadzić grę polską“ (to podkreśla autor).

Rozgoryczeniu na Czechów dała wyraz „republika galicyjska“ odwołując postać praskiego, dr. Smal-Stoćkiego, wypróbowanego czechofila, który nadto jako Bukowińczyk więcej dbał o interesy wszechukraińskie, jak galicyjskie. Jego następca, dr. Ewh. Lewyćkyj przychodzi z Berlina, z dawną i wybitną marką germanofila.

Od siebie „Tribuna“ wyraża żal za p. Stoćkim i nazywa antyczeską demonstrację Petruszewycza chybioną polityką.

Sprawy ukraińskie.

Ataman Szepel grasuje w okolicy Winnicy, Litynia i Latyczowa, dając się we znaki bolszewikom.

Ukraińcy w Afryce przebywają też: w legji cudzoziemskiej francuskiej.

Niemcy kupują ziemię na Ukrainie od emigrantów-obszarników, płacąc po 1.000 m. niem. za dziesięcinę lasu, w nadzieji, że wnet nastanie normalna gospodarka na Ukrainie. Tak donosi z Berlina „Ridnyj Kraj“. Wiadomość ta wygląda dość nieprawdopodobnie.

Rozpolitykowanie emigracji ukraińskiej wro w najlepsze. W Tarnowie przy URL. rezyduje „Sojuz“ republikańsko-demokratyczny, obejmujący partyki inteligentkie, postępowe, w Warszawie gromadzą się „selańskie“ partie znowu w inny blok. Pisana ukraińskie piszą, że ten „chłopski“ koncern, to sami obszarnicy-Polacy, już to endcko, już to „krajowo“ nastroszeni. A co mówić o berlińskich Ukraincach, wieszających się monarchistycznej klamki moskiewsko-pruskiej, o bolszewizujących Prażanach lub o odłamach wiedeńskich, przysięgających na wierność Habsburgowi-Wyszywanemu lub Petruszewyczowi?

Wydania Maczny zażądały sowjety od Rumunii, na której terytorjum miał się ów watażka schronić. „Dacia“ w nr. 244. nie przesądza, czy Machno istotnie korzysta z asyłu w Rumunii, czy może bije bolszewików, stwierdza, że Machny władze rumuńskie wydać nie mogą, gdyż nie jest on bandyta, lecz politycznym wrogiem sowjetów. Podobno premier gen. Averescu miał odmówić żądaniu sowjetów, o ile Macnie grozi kara śmierci.

Gorkij zapowiada koniec bolszewizmu.

Gorkij w interwiewie z „Daily News“ przepowiada koniec bolszewizmu, przewidując utworzenie w Rosji republiki socjalistycznej lub demokratycznej na wzór Stanów Zjednoczonych. Bolszewizm stanowił etap konieczny, lecz przejściowy. Nie wróży on jednak Rosji wielkiej przyszłości, gdyż masa ludu rosyjskiego jest niezdolna do żadnego postępu i zupełnie martwa. Tylko inteligencja może ocalić kraj i dlatego Lenin ma zamiar na niej się oprzeć.

Międzynarod. instytut finansowy pomocy dla Rosji.

Delegat argentyński p. Lodi przedłożył Lidze Narodów projekt, mający być omówiony na konferencji brukselskiej. Projekt przewiduje konwencję między rządem rosyjskim a grupą międzynarodową finansistów. Instytut finansowy międzynarodowy miałby objąć kontrolę i administrację skarbu rosyjskiego, on tylko miałby władzę nakładania podatków. Rząd rosyjski przyjąłby zobowiązanie zachowania wolności handlu, przemysłu i pracy. W zarządzie Instytutu zasiadłoby oprócz finansistów reprezentanci Rosji i Ligi Narodów. Regulowałby emisję monety papierowej, opierając ją na wartości globalnej terytorjum rosyjskiego. Moneta miałaby wartość franka złotego, dojara lub funta szterlingów.

Czesi kupują życzliwość zagranicy.

Profesor Soddy z uniwersytetu oxfordzkiego przywiózł z Pragi 2 gramy radium. Wedle układu rządu czeskiego z „Imperial Foreign Corporation“ cała produkcja radium w Czechach zapewniona jest Anglii.

Przeciw przymierzemu anglo-japońskiemu.

„Chicago Tribune“ przypuszcza, że jednym z celów konferencji waszyngtońskiej będzie ustalenie pewnego porządku rzeczy, mogącego zastąpić przymierze anglo-japońskie. Dominiony angielskie i Stany Zjednoczone sprzeciwiają się bowiem odnowieniu przymierza.

UCISK GRUZJI.

Ryga. (PAT). Od osoby, która przybyła z Gruzji, dowiaduje się przedstawiciel PATA o strasznych stosunkach, jakie tam panują. Bolszewicy nałożyli na Gruzję 50 miliardów kontrybucji. Cholera, tyfus i malarja szerzą się ponownie. Środki żywnościowe stają się niedostępne nawet dla bogatych.

Dalsze szczegóły decyzji L. N.

POGŁOSKI O KONDOMINJUM EKONOMICZNYM.

Kraków. (Tel. wł.) (S.) W ciągu popołudnia nadeszły dalsze wiadomości w sprawie górnośląskiej. Berlińskie koła rządowe otrzymały wiadomość z Genewy donoszącą, jakoby znaczna część górnośląskiego zagłębia przemysłowego wraz z Bytomiem, Hutą Królewską i Katowicami przyznano Polsce. Na obszarze tym Polska będzie sprawowała pełną państwową władzę zwierzchnią. Pod względem gospodarczym będzie ten okręg przemysłowy połączony z pozostałym takimże obszarem niemieckim i czeskim karwińsko-ostrowskim zagłębiem węglowym w jedno państwo węglowe(?), które pozostawać będzie pod wspólnym zarządem gospodarczym wszystkich tych trzech państw. **Autorem tego projektu miał być czeski prez. min. Benesz.** (Wiadomość tę należy przyjąć z zastrzeżeniem. Red.)

PROJEKT ODDANIA MANDATU NAD OKRĘGIEM PRZEMYSŁ. ODRZUCONO.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) W sprawie górnośląskiej nadeszły do Warszawy wczoraj następujące wiadomości:

Ostateczna decyzja na Radzie Ligi co do podziału zapadnie dnia 12. bm. W uzupełnieniu depesz nadeszłych z dnia wczorajszego dodać należy, że istnieje projekt oddania Niemcom tej części pow. rybnickiego, który stanowi przyczółek mostowy na Odrze. Prawdopodobny jest projekt oddania Polsce części powiatu lublinieckiego bez miasta. Na poprzednim posiedzeniu odrzucono projekt Hymansa, dotyczący oddania mandatu specjalnego nad częścią obszaru przemysłowego.

GORĄCZKOWA DZIAŁALNOŚĆ POLITYCZNA NIEMIEC.

Warszawa. (Tel. wł.) (S.) Z Berlina donoszą, że nieulega żadnej wątpliwości, iż gabinet Wirtha ustąpi, o ile dotychczasowe niepomyślne wieści o rozstrzygnięciu sprawy górnośląskiej się sprawdzą. Rząd Rzeszy polecił wszystkim swym przedstawicielom, akredytowanym przy rządach koalicyjnych uczynić naglące przedstawienia w sprawie górnośląskiej, a w szczególności zwrócić uwagę rządu angielskiego, że cały program odškodowań i reparacji oparty był na przeświadczeniu, że Górny Śląsk pozostanie przy Rzeszy. Odłączenie go od niej, tak ją osłabi, że nie będzie ona mogła wypełnić swych zobowiązań.

NIEMIECKIE PRZYGOTOWANIA.

Warszawa. (Tel. wł.) (S.) Z Bytomia donoszą, że operacje „Selbstschutzu“ w powiatach zachodnich nabierają coraz silniej charakteru celowo określonych i prowadzonych operacji strategicznych. W ostatnim czasie zauważono wzmożone transporty amunicji, przekraczające granice niemiecką w drodze na G. Śląsk. Cały wolny korpus t. zw. „Oberland“, jest gotowy do marszu i działań wojennych i oczekuje tylko hasła. „Selbstschutz“ otrzymało rozkaz mobilizacyjny. Cały ten ruch wojskowy band niemieckich pozostaje w ścisłym związku ze spodziewanym rozstrzygnięciem sprawy G. Śląska przez Ligę nar.

„KATASTROFA DLA NIEMIEC“.

Warszawa. (Tel. wł.) (S.) Z powodu decyzji o podziale G. Śląska panuje tu popłoch i przynębnienie. Na giełdzie dalszy spadek marki niemieckiej. Prasa berlińska kwalifikuje wyrok Ligi nar. w sprawie górnośląskiej, jako katastrofę dla Niemiec.

AMBASADOR NIEMIECKI U BRIANDA.

Paryż. (PAT.) Havas. Wczoraj rano ambasador niemiecki w Paryżu Meyer złożył wizytę Briandowi w celu jak się zdaje poczynienia ostatnich usiłowań dla uzyskania decyzji w sprawie G. Śląska, pomyślnej dla Niemiec. Ambasador niemiecki przedstawił niepomyślne skutki, jakie wynikną dla Niemiec w razie zamierzonego rozstrzygnięcia oraz oświadczył, że spowoduje ono prawdopodobnie upadek gabinetu Wirtha.

ANGLJA ZASTOSUJE SIĘ DO DECYZJI LIGI.

Londyn. (PAT.) Havas. Ambasador niemiecki złożył wizytę lordowi Curzonowi, podejmując w ten sposób w Londynie te same kroki w sprawie G. Śląska, jakie poczynił w Paryżu Mayer. Curzon przyjął ambasadora chłodno i odpowiedział, że rząd angielski zastosuje się do decyzji Ligi nar., na którą z góry wyraził swoją zgodę.

NIEMCY GROŻĄ DYMISJĄ WIRTHA.

Berlin. (PAT.) Według doniesienia „Voss. Ztg.“, na wczorajszym nocnym posiedzeniu gabinet rozważał wniosek o natychmiastowej dymisji rządu, z tem uzasadnieniem, że program i polityka gabinetu Wirtha nie dałyby się dalej prowadzić, gdyby G. Śląsk miał być dla Niemiec stracony. Pismo to donosi dalej, że w razie pozostawienia G. Śląska przy Niemczech, gabinet Wirtha starać się będzie wszelkimi siłami o wypełnienie zobowiązań. To stanowisko rządu ma zakomunikować ambasador niemiecki w Londynie.

JUŻ PRZECINAJĄ DRUTY.

Bytom. (EE.) „Katt. Ztg.“ donosi, że w tych dniach nieznanymi sprawcami przecięli druty telegraficzne między Bytomiem a Chebziemi, nazajutrz zaś przecięto druty między Hutą Bismarcka a Świętochłowicami

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI.

Warszawa. (Tel. wł.) (S.) „Matin“ donosi, że komendanci wojsk koalicyjnych na G. Śląsku otrzymali od swych rządów rozkaz żeby od środy oddziały pozostawały pod bronią. Od dnia rozstrzygnięcia sprawy górnośląskiej przez Ligę nar. zaprowadzony zostanie na G. Śląsku t. zw. „mały stan oblężenia“.

OBJĘCIE PRZEZ POLSKĘ PRZYZNANYCH TERENÓW.

Kraków. (Tel. wł.) (S.) „Kurj. Codz.“ donosi z Warszawy, że rząd polski wydał już zarządzenia, mające na celu objęcie w posiadanie przyznanych Polsce powiatów górnośląskich.

Wymiar daniny w innych dzielnicach zastosowany jest do warunków lokalnego ustawodawstwa.

Sposób obliczenia na wsi będzie taki, że daninę nakładać się będzie na całą wieś zbiorowo w stosunku do ilości podatku gruntowego. Dla innych podatników zastosowane będzie postępowanie indywidualne. Danina ma być wpłacona w ciągu 4 tygodni.

Gminy wiejskie pobierać będą 2 proc., a miasta 25 proc. od sumy ściągniętej.

Komisje obywatelskie są władne udzielić częściowej lub zupełnej ulgi, lub też rozłożyć daninę na raty do roku.

Danina może być płacona albo pożyczką długotermin., albo markami polskimi, albo walutą obcą według kursu ustalonego przez ministra skarbu.

Płatnicy, którzy ani dobrowolnie, ani w postępowaniu egzekucyjnym nie zapłacą daniny, tracą czynne i bierne prawo wyborcze do Sejmu i samorządów.

Końcowe artykuły tego projektu uchylają ustawę o pożyczce przymusowej i zawieszają pobór podatku majątkowego, uchwalonego ust. z d. 16/7. br. aż do czasu, który określi min. skarbu.

(Skutkiem ciągłych przeszkód na linii, możliwe są usterki. — Red.)

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.) Komisja konstytucyjna pod przewodnictwem p. Rataja i przy udziale delegatów ministerstwa spraw wewnętrznych i sprawiedliwości odbyła zebranie, na którym przewodniczący odczytał odpowiedź na pismo p. Stapińskiego, wysłane do pana marszałka Sejmu dla zwrócenia uwagi tegoż, że od czasu objęcia przez p. Rataja przewodnictwa, praca komisji konstytucyjnej nad projektem ordynacji wyborczej utknęła. Odpowiedź p. Rataja opiewa:

W odpowiedzi na przesłane mi przez pana marszałka pismo p. Stapińskiego, mam zaszczyt zakomunikować, że komisja konstytucyjna postanowiła odbywać 4 posiedzenia tygodniowo. Dotychczas nie miał p. Stapiński żadnej podstawy do twierdzenia, że to się nie dzieje. Jedno z 4 posiedzeń w ubiegłym tygodniu zostało poświęcone na rozpatrzenie ustawy o stosunku państwa do kościoła ewangelickiego. Stało się to na mocy formalnej uchwały sejmowej komisji (dodam, że komisja rozpoczęła dysputę nad wspomnianym projektem jeszcze przed rokiem). Obecnie konsystorz ewangelicki był powołany (także na zarządzenie komisji) na obrady komisji nad art. 6. projektu ordynacji wyborczej. Nie wątpię, że gdyby p. Stapiński żywiej interesował się pracami komisji, nie mógłby wystąpić z nieuzasadnionym alarmem, nawet gdy mu to potrzebne do gry partyjnej. — Podp.: Rataj.

Komisja uchwaliła wezwać podkomisję, aby przedłożyła sprawozdanie na posiedzeniu we wtorek, dnia 18. bm. W dyskusji szczegółowej załatwiono art. 10, który przyjęto w osnowie tekstu art. 16. konstytucji, dotyczącego urlopowania urzędników, wybranych na posłów. Art. 11. wbrew propozycji referenta, który żądał całkowitego i definitywnego zwolnienia ze służby w armii wojskowych wybranych na posłów, przyjęto wedle wniosku p. ks. Lutosławskiego, że wojskowi wybrani na posłów, mają być przeniesieni w stan nieczynny, ze zwolnieniem od wszelkich zaległości wojskowych i pozbawieniem prawa noszenia munduru na czas trwania mandatu. Art. 12. przyjęto w brzmieniu analogicznem do artykułu poprzedniego. W art. 13. zwiększono liczbę posłów z 360 do 400. Do art. 14. przyjęto poprawkę p. ks. Lutosławskiego, że podział na okręgi wyborcze, oraz liczbę posłów przewidzianych na poszczególne okręgi, będzie określała co 10 lat osobna ustawa po przeprowadzeniu spisu ludności. Na tem dyskusję szczegółową przerwano.

Komisja skarbowo-budżetowa pod przewodnictwem p. Osieckiego zakończyła obrady nad projektem ustawy o opłatach stemplowych od rachunków i kwitów, oraz rozpoczęła dyskusję nad rozporządzeniem rządu w przedmiocie opłat od patentów na wyrób trunków spirytusowych i drożdży.

Projekt daniny przymusowej przyjęty na Radzie min.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady ministrów przyjęto projekt jednorazowej daniny od majątku. Według projektu danina ma dać skarbowi 86 miliardów, z tego około 2/3 mają dać gminy od gruntów. Obliczenie nastąpi wedle skali podatkowej z r. 1920.

Dla b. zaboru austriackiego projektowane są następujące normy:

Dla podatku grunt. oraz dom. klas. własnego, idealnego pobierany będzie podatek wymierzony ustawą krajową z 13. III. 1889 i z 3. VIII. 1896 obliczenie w myśl ustawy z dnia 19. VII. 1920 i 16. VII. 1920 od podwyższonego podatku dom. klas. mnożnik 350.

Dla podatku dom. czynsz. własnego i idealnego we Lwowie 20. Dla podatku dom. czynsz.

w pozostałych skarbowych okr. lwowskim i krakowskim 30.

Dla podatku dom. klas. własnego i idealnego pobieranego w miastach i miasteczkach, podpadającego pod przepisy ust. kraj. z dnia 13. III. 1889 i 3. VII. 1896, a wymierzonego ustawą z 16. VII. 1920, mn. 80.

Od podatku zarobkowego — 30.

Od towarzystw akcyjnych, kapitałów, udziałów, składek zapasowych i rezerw. w dniu ogłoszenia 15 proc.

Od lokatorów dwukrotne podstawowe komorne za rok 1920.

Od osób posiadających samochody osobowe 750.000 mk. o sile do 15 Hp., o sile wyższej 1.000.000 mk.

DELEGACJA KÓLEK ROLN. NA WSCHODZIE U PREZ. PONIKOWSKIEGO.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Prezydent Ponikowski przyjął delegację Kółek rolniczych z województw wschodnich. Delegację prowadził były prez. G. U. Z. p. Wilkoński.

KONFERENCJA MICHALSKIEGO Z KLUBEM ROBOTNICZYM.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Min. Michalski odbędzie dziś konferencję z przedstawicielami klubów robotniczych w sprawie projektowanego przedłużenia 8-godzinnego dnia pracy.

WYJAZD POSŁA FILIPOWICZA DO MOSKWI

Warszawa. (PAT.) Poseł polski w Moskwie p. Filipowicz wyjeżdża dziś wieczorem do Moskwy. Powrót p. Filipowicza do Warszawy oczekiwany jest w ciągu 2 najbliższych tygodni.

TYCHON CHCIAŁ PERTRAKTOWAĆ Z FILIPOWICZEM.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Przed paru dniami okazała się wiadomość w piśmie, że protokół Tychon zwracał się do posła polskiego w Moskwie z tem, że chciałby omówić sprawę kościoła prawosławnego w Polsce. W związku z tem dowiadujemy się, że poseł polski rozmowy tej nie przyjął, albowiem nie miał od swego rządu odpowiedniego uprawnienia.

UKŁAD POLSKO-GDAŃSKI.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) Dowiadujemy się, że druk umowy polsko-gdańskiej jeszcze nie ukończony. Wobec tego podpisanie ulegnie zwłoce i nastąpi prawdopodobnie w Gdańsku, jak to było przewidziane w układach w Warszawie. Po podpisaniu umowy reprezentacja Gdańska, z nadburmistrzem dr. Sahmem na czele, złoży wizytę rządowi polskiemu.

BOLSZEWICY OBIECUJĄ ZWRÓCIĆ POLSKIE MIENIE.

Warszawa. (Tel. wł.) (G.) W Moskwie odbyło się posiedzenie komisji reewakuacyjnej. Prezes delegacji rosyjskiej Schmidt zagaił posiedzenie podkreślając wagę, jaką przykład do nawiązania stosunków ekonomicznych między obu krajami, oraz zapewnił, że rząd jego pragnie dotrzymać podpisanego traktatu z całą lojalnością.

W odpowiedzi na to delegat Polski p. Olszowski podkreślił ofiary, jakie Polska poniosła w czasie wojny światowej i zaznaczył, że Polska domaga się tylko tej drobnej części, jaką jej zapewnia traktat ryski, co odpowiada nie tylko sprawiedliwości, ale i jest ekonomiczne, albowiem ewakuowane zakłady przemysłowe pozbawiły chleba setki tysięcy robotników. W końcu dodał, że wykonanie traktatu ryskiego wpłynie niewątpliwie na stosunki ekonomiczne obu krajów i da możliwość nawiązania stosunków handlowych.

W dalszym ciągu posiedzenia ze strony polskiej przedstawiono listę 25 fabryk, z wnioskiem natychmiastowego zwrotu ich mienia.

Na liście tej figurują zakłady Żyrardowskie, Ran, Rudzki i sp. itp. Zdecydowano utworzyć specjalną komisję, która w najkrótszym czasie ma zbadać tę sprawę i przedstawić do zatwierdzenia prezesowi delegacji.

Moskwa. (EE). Pierwsze posiedzenie mieszanej komisji specjalnej do spraw zwrotu zabytków kulturalnych trwało 5 godzin. Przewodniczący delegacji rosyjsko-ukraińskiej prof. Otto Schmidt w przetówieniu wstępnie podkreślił, że istniejące oddawna stosunki kulturalne i ekonomiczne między narodami polskim i rosyjskim muszą się wzmocnić i zacieśnić jeszcze bardziej. Przewodniczący delegacji polskiej p. Olszewski podkreślił w odpowiedzi, że Polskę, która długo czekała na realizację swych słusznych żądań, obecnie tylko czyny przekonane mogą o dobrej woli narodu rosyjskiego i ukr.

Moskwa. (EE). Na posiedzeniu komisji specjalnej uchwalono wydać Polsce natychmiast: pownik ks. J. Poniatowskiego, urządzenie zamku i łazienek, zbiory Tow. opieki nad zabyt. w Moskwie, zbiory Prosnowskiego w Petersburgu, ofiarowane Polsce, dzwony kościelne, archiwa, zbiory znajdujące się w „Orużejnej Pałacie“ i w innych.

MOŻE SIĘ ODZWYCZAJA OD FAŁSZOWANIA DOKUMENTÓW.

Warszawa. (EE). „Kurj. Pof.“ pisze, że sprawa Mysłowskiego znajduje naśladowców. Niejaki Leśniobrodzki dostarczył poselstwu sowieckiemu również fałszywych dokumentów; wśród nich znajduje się spis fikcyjnych nazwisk, których początkowe i końcowe litery tworzą wyrazy: „Gruby kawał“.

Planowe czy pożyczone natchnienie?

Onegdaj w „Głosie Narodu“ pojawił się artykuł pt. „Potrzeba ofiarności i organizacji“, w którym autor z wergilijuszowskim rozmachem maluje czarne położenie państwa i wzywa chrześcijańską demokrację do ratowania państwa. Jedyne wyjście z tego rozpaczliwego położenia jest następujące: „Należy iść w lud pracujący, by usunąć z pośród niego demagogów, którzy, wykorzystując jego polityczną siłę dla swych osobistych lub też partyjnych interesów, doprowadzili państwo nad brzeg przepaści w imię zbankrutowanych ideałów klasowych, w które dziś już sami nie wierzą“ itd.

Mniejsza już o to, którzy to demagogowie wśród ludu mieli najwięcej czasu i pola do popisu dla zohydzenia oczystego rządu w myśl zbankrutowanych ideałów klasowych, w które już sami nie wierzą, ciekawą jest tu tylko sama chwila natchnienia. Bo kiedy oczy całego społeczeństwa, rządu i sejmu zwrócone są w stronę ratowania skarbu państwa, chrześcijańska demokracja wpadła na pomysł ratowania własnej partyjnej kieszeni kosztem oczywiście „pracującego ludu“.

Mimowoli przypomina się tu obszerny artykuł dr. W. Hellpachia w „Voss. Ztg.“ z d. 6. bm. pt. „Konservative Demokratie“, w którym czcigodny profesor również z odpowiednim patosem kreśli stosunki obecne i wzywa chrześcijańską demokrację do naprawy społeczeństwa niemieckiego na zasadach reformy osadnictwa (Siedlungs politik), zreorganizowania rodziny (Familienpolitik) i pogłębienia podstaw religijnych. Demokracja ta o charakterze wybitnie konserwatywno-klerykalnym jest jedyną drogą do wyleczenia niemieckiego społeczeństwa.

W związku z tym artykułem jest również mowa przewodcy nacjonalistów niemieckich Hergta, który na kilka dni przedtem oznajmił w parlamencie Rzeszy, że powstała już nowa partja, zwana „niemiecko-socjalną“, która wydała odpowiednią odezwę do wszystkich „meźów i kobiet niemieckich“, oraz do „robotników wszystkich stanów i zawodów“.

Każdy nowowstępujący musi się wykazać, że nie jest ani żydem, ani z żydowskim pochodzeniem nie ma nic wspólnego i że jego religijne przekonania nie kolidują z „germańskimi zasadami prawa i obyczajności“. Według programu tej partji wszyscy żydzi i obcokrajowcy, którzy z dn. 1/8 1914 do Niemiec przybyli, muszą być wysiedleni. Nowa partja, jest zdaniem Hergta, ultra-prawicową do tego stopnia, że nawet nacjonałści zmuszeni są zaznaczyć, że z jej radykalizmem nie mają nic wspólnego.

Równoczesność, a raczej bezpośrednie prawie następstwo w czasie między naprowadzonymi tu faktami nasuwa mimowoli pytanie, czy przypadkowo między tymi nowymi tworam politycznymi nie ma psychologicznej podstawy, tembardziej, że pogłoski o międzynarodowej organizacji konserwatywno-klerykalno-socjalno-monarchistycznej coraz częściej się pojawiają, czy też „Głos Narodu“ przypadkowo pożyczyl sobie natchnienia u swoich wsobótwyznawców niemieckich.

NOWE KOMBINACJE KLERYKALNO-MONARCHICZNE.

Wiedeń. (EE.) „Mittag“ dowiaduje się, że w Steinamanger bawi obecnie b. następcę tronu bawarskiego, ks. Ruprecht, celem pertraktacji z biskupem Mipeszem i innymi przywódcami legitymistów węgierskich nad utworzeniem węgiersko-austriacko-bawarskiej monarchji pod berłem Wittelsbachów. Wobec tej akcji zwolennicy ekskróla Karola, pragnący dla niego uratowania tronu, są zaniepokojeni i nalegają nań o rychły powrót do kraju.

KRONIKA.**Kalendarzyk.**

Dzisiaj kat. Edwarda kr.; gr. kat. Hryhorja. Jutro rz. kat. Kaliksta pap.; gr. kat. P. B. — Wschód słońca 5:43, zachód 4:38.

Repertuar teatru miejskiego.

Początek przedstawień o g. 7:30 wiecz. W czwartek »Kobieta bez skazy«.

Mały teatr miejski (ul. Grodecka 2a)

W czwartek »Niebieski lis«.

Repertuar teatru Nowości.

W czwartek »Hrabianka Fox-trotta«.

Repertuar Bagateli lwowskiej

Gościnne występy pp. Usteina (Pikusia), M. Renigana i M. Windheima. 1) Część koncertowa. 2) Wieka rewja w 2 odsłonach pt. Trzeba pieniędzy — w roli głównej wystąpi p. Urstein. Początek o g. 8 w.

Repertuar Teatru lit. art. „Ul“ ul. Ossolińskich 10. Program Targów Wschodnich.

Wielka rewja aktualna pióra W. Raorta „Lwów w nocy“ oraz część koncertowa z udziałem P. P. Bronowskiego, M. Chałowskiego, Mirskiego, Noskowskiej, Ordonówny i Wiklińskiego. — Początek punktualnie o godz. 8-mej.

We Lwowie.

— Wiadomość o podziale G. Śląska, która z pism lwowskich podałaśmy wczoraj rano pierwszy — do Lwowa i Krakowa wiadomość ta przysłała dopiero w czasie popołudnia i wywołała w mieście wielkie wrażenie. Po ponownym sprawdzeniu tej wiadomości w Warszawie, wywiesiliśmy niebawem plakat w naszej administracji i wydaliśmy hektografowany dodatek.

— (I). Pamięć marszałka krajowego. Wczoraj, jako w dziewiątą rocznicę śmierci śp. Stanisława Badeniego, marszałka Sejmu galicyjskiego, który przewodniczył temu ciału prawodawczemu w ciężkich chwilach tworzenia reformy wyborczej i w czasie osławionej muzyki ukraińskiej na posiedzeniach Sejmu, urządzili urzędnicy dawnego Wydziału krajowego nabożeństwo żałobne. W bazylice katedralnej zgromadzili się na nabożeństwie urzędnicy i grono dawnych posłów sejmowych.

— Uczczenie pamięci bohaterów Zadwórze. W celu ukonstytuowania się „Zadwórzeńskiej“ podsekcji „Straży mogił“ zapraszamy najmniejszym wszystkim, którym leży na sercu sprawa godnego uczczenia pamięci bohaterów z pod Zadwórze na posiedzenie w sali ratuszowej w sobotę 15. bm. o godz. 5 popoł. — Dr. Ramert, Neumannowa.

— Cicha uroczystość I. załogi Lewandówki. Z końcem września odbyła się uroczystość tamt. obywateli, którzy w walkach listopadowych od pierwszej chwili brali udział. Uroczystość odbyła się w sposób bardzo okazały przy współudziale rozmaitych reprezentacji ze Lwowa i gmin okolicznych, jak również przy licznie zebranej publiczności z Lewandówki. Mszę połową na lotnisku odprawił ks. proboszcz Pokrywka. Po mszy nastąpiło wręczenie odznak I. załogi przez p. brygadiera Mączyńskiego, który w ciepłych słowach podniósł zasługi tamt. obywateli i mieszkańców. Następnie przemówił p. prez. Neumann, dziękując obywatelom I. załogi za waleczne spisowanie się w czasie walk listopadowych w obronie Lwowa. Rozkaz I. załogi przeczytał przed frontem b. organizator i komendant tej załogi p. Michał Wiłman. Po odczytaniu rozkazu wznosił okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej, Naczelnika Państwa i brygadiera Mączyńskiego, co gromkiem okrzykiem podchwycano. Uroczystość zakończona została defiladą I. załogi, jak również defiladą tamt. ochotniczej straży pożarnej.

Reprezentanci władz wojskowych i cywilnych obecnością swą dali dowód, że obywatele I. załogi Lewandówki zasłużyli sobie na własną tak ładną odznakę pamiątkową, która została wręczona Naczelnikowi Państwa, jak również wbita do sztandaru, wysłanego Braciom naszym Górnoślązkom.

Wieczorem uczestnicy załogi zbrali się w pierwszym Domu ludowym, gdzie odbył się Wieczór uroczysty przy współudziale licznych zaproszonych gości.

— Posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się dziś, we czwartek; przez pomyłkę podano wczoraj środę. Dziś uchwalić ma Rada podwyżkę elektryki i gazu.

— Lwowska Kasa chorych rozwija się coraz bardziej i zaprowadza u siebie pomimo znacznych kosztów możliwe ulepszenia i najnowsze urządze-

nia. W tych dniach, dzięki staraniom prezesa p. Bol. Lewickiego i naczelnego lekarza dra Betta zaprowadzono w Kasie chorych 2 lampy kwarcowe do leczenia tuberkulozy i niektórych chorób skórnych. Urządzono także kąpiele świetlne. Zdjęcia rentgenowskie przeprowadza się w sanatorium Czerw. Krzyża na Lyczakowie, a badania krwi i analizy dla członków Kasy chorych w higien. zakładzie tutejszego uniwersytetu. Wkrótce Kasa chorych mieć będzie własny zakład rentgenowski. Zaznaczyć należy, że obecne świadczenia w lwowskiej Kasie chorych i w Tow. urzędników prywatnych są stosunkowo bardzo znaczne, dzięki temu naturalnie, że wkładki członków podwyższone także znacznie zostały w ostatnim roku.

— (I). **Wezwania w sprawie podatku dochodowego i majątkowego**, rozsyłane w ostatnich dniach przez przewodniczącego komisji szacunkowej, nie posiadają zupełnie adresu biura, do którego mają się obywatele zgłaszać. Czy jest to zaniedbanie organów wykonawczych, czy brak pojęcia o tem, że czas jest dziś drogi każdemu? Trudno bowiem wynagać, aby każdy mógł wiedzieć, przy której ulicy, na którym piętrze i jaki jest numer drzwi inspektoratu skarbowego. Wadliwość ta przynosi szkodę sprawie, bo niejedyn obywatel rzuci takie wezwanie do kosza, nie chcąc się narażać na szukanie odnośnego biura. Musi się wobec tego marnować siły biurowe i czas do wysyłki ponownych wezwań, a papier i druk dziś taki kosztowny.

— (I). **Przyjmowanie banknotów markowych**. Znajdujące się w dłuższym obiegu banknoty markowe ulegać muszą z natury rzeczy pewnemu zniszczeniu, zwłaszcza, gdy sporo jest takich, którzy przez niedbałe obchodzenie się, srodze je niszczą. W ostatnich czasach zdarza się bardzo wiele wypadków, że banknotów takich nie chcą przyjmować w drobnych transakcjach handlowych w sklepach, na targach itp., zwłaszcza chłopcy żądają nowych banknotów, bo inaczej odmawiają sprzedaży towaru. Dla uniknięcia nieporozumień i swarów, powinna Polska kasa pożyczkowa wydać urzędowe pouczenie.

— **Pod pregiarz!** Urząd walki z lichwą we Lwowie (ul. Rutowskiego 11) zabrał się do paskarzy. Między innymi ukarano za lichwę przy **sprzedaży ziemniaków**: Iwana Dutkiewicza, właściciela folwarku Rudno na 10.000 mp. lub 10 dni aresztu, Stan. Kowalskiego, rolnika z Grzybowic, który pobierał 28 mp. za 1 kg. ziemniaków na 10.000 mp. lub 20 dni aresztu.

Anna Marszałek, wieśniaczka z Laszek Murawianych żądała za 1 litr **mleka** 100 mp. Ukarano ją grzywną 15.000 mp. lub 30 dni aresztu. Majera Polenberga, ul. Źródłana 2, ukarano za lichwę przy sprzedaży mleka grzywną 10.000 mp. lub 21 dni aresztu.

Za pobieranie paskarskich cen za **mięso** ukarano: Ufiela Falika z pl. św. Teodora 15.000 mp., Helenę Pieniądz, ul. Cłowa l. 6, 20.000 mp. (40 dni aresztu). El. Juwelesa, ul. Rzeźnicka i Franc. Radewicza, bazar Krakowski l. 52, obu po 10.000 mp. względnie 7 dni aresztu.

Za lichwę przy sprzedaży **drzewa**: Teodora Borylaka, ul. Kętrzyńskiego l. 46, grzywną 10.000 mp. lub 21 dni aresztu. Gedale Stiera za sprzedaż **cukru** po paskarskiej cenie 10.000 mp. (21 dni ar.).

Za lichwę **śliwkami** ukarano Markusa Fluhrę, ul. Jagiellońska 17, 20.000 mp. lub 40 dni aresztu. Za lichwę przy sprzedaży **materji** ukarano Mojżesza Folka, właśc. firmy „Rabinowicz“ przy ulicy Legionów l. 35, 15.000 mp. lub 14 dni aresztu.

Romana Sommera, właśc. pralni „Potęga“ przy ul. Lyczakowskiej l. 19 a, ukarano za nadmierne ceny brane za pranie bielizny 10.000 mp. lub 21 dni aresztu.

Ludność we własnym dobrze zrozumianym interesie powinna do urzędu walki z lichwą donosić o wyzysku paskarzy i lichwiarzy.

— **Terror grossistów**. Coraz częściej mnożą się skargi ze strony właścicieli małych sklepów spożywczych na terror, jaki uprawiają grossiści spożywczy. Makę, tłuszcz, margarynę, zapalki itp. artykuły pierwszej potrzeby przechowuje się w magazynach i piwnicach, ażeby po pewnym czasie puścić je na rynek po paskarskich cenach. Terror ten zaczyna nawet przybierać tło polityczne, albowiem grossiści czarni popierają przede-

wszystkiem swych współwyznawców i dążą celowo do zniszczenia sklepów chrześcijańskich. Władze podobno znają składy i magazyny paskarskie, jednakowoż wszelka wiara w jej pomoc i interwencję najzupełniej upadła. „Im nikt nie nie zrobi, bo oni mają pieniądze i nikogo się nie boją“, mówią drobni handlarze. Tymczasem drożyzna hula sobie po rynkach i sklepach, a wyzyskiwane tłumy wierzą w jakiś „cud“, który nareszcie położy kres bezczelnemu wyzyskowi. — Władze tymczasem dla uspokojenia publiczności i własnego sumienia karzą detailistów, tych, którzy się jeszcze wykpić nie umieją. Grossiści zacieraają ręce i śmieją się w kułak nie tylko z głodnego konsumenta, ale i z niedoleżnej władzy, z którą sobie zawsze poradzić umieją. W ten sposób bolszewizuje się masy, radykalizuje ulicę na szkodę państwa. — Możeby nasze władze zdobyły się na energię i przeprowadziły dokładną ewidencję wszystkich grossistów... no i ich przepelnione magazyny.

— **Straszne skutki wścieklizny**. Przed trzema laty pokasał wściekły pies Kościelnego Piotra, z rolnika w Trembowli. Gdy bezpośrednio po tem rany się zagoiły, a ukąszenia pozostały bez następstw dla organizmu, zapomniał Kościelny o wypadku. Lecz jad wścieklizny zatruwał krew. Przywieziony dnia 7. bm. do szpitala, wśród okropnych męk zakończył Kościelny życie dnia 10. b. m.

Podobnie Galperin Marja, lat 8, z Krzemieńca, pokasana przez wściekłego psa przed 5 tygodniami, przywieziona do szpitala, zmarła w dzień po przyjeździe.

— **W sądny dzień** spadła ze stołu Cae Wachs, handlarzka, i rozbiła sobie głowę.

— **Włamanie do mieszkania**. Do mieszkania Laury Rosenbaum przy ul. Jakóba Hermana l. 4. dostał się onegdaj przez okno nieznany oprawca mieszkań i skradł z szafy większą ilość garderoby, biżuterję i gotówkę o łącznej wart. 247.000 mk.

— **Sposzony włamywacz**. Wczoraj w nocy dobywał się do mieszkania Magdaleny Lechowicz w Kulparkowie, jakiś złodziej. W domu tym mieszka przybyły z Ameryki Antoni Lechowicz. Prawdopodobnie jego kaleta stanowiła cel pożądań włamywacza. Zbudzony hałasem Antoni L. krzykiem sposzył złodzieja, który już zdołał rozbić szyby.

— **Skradziono**. Na szkodę Józefa Prószyńskiego, zam. przy ul. Piekarskiej l. 67., w internacie Zmarłychwstańców, skradziono z pokoju 2 pierścionki z kamieniami, wart. 35.000 mk.

— **Rabunek**. Do kupca ze Szczerca Izraela Weizera, który wybrał się na kupno kartofli, przyłączył się po drodze jakiś drab i pod groźbą zabicia go siekierą, zrabował mu 20.000 marek.

— **Aresztowano**. Policja lwowska aresztowała wczoraj Bolesława Szeremetę, ślusarza maszynowego za sprzeniewierzenie na szkodę Wiktorji Dembińskiej z Jaremcza. Mianowicie aresztowany pobrał na asygnatę, dana mu przez Dembińska, 5 m.³ drzewa w tartaku Kleina w Delatynie i sprzedał za 25.000 mk.

W Polsce i na świecie.

— **Prof. Petrażycki** w Warszawie powołany został na uniwersytet lotewski w Rydze na objęcie katedry prawa. Jak z Warszawy donoszą, prof. Petrażycki nie skorzysta z tego zaproszenia i pozostanie w Warszawie.

— **Pomnik na cześć Ameryki** w Warszawie stanie na skwerze obok posągu Mickiewicza. Pomnik wykonał art. rzeźbiarz Kazimierz Dunikowski. Uroczyste odsłonięcie pomnika związane będzie ze „świętem wdzięczności“, obchodzonem 24. listopada w Stanach Zjednoczonych.

— **Napad bandytów**. Na dom Hryńki Łuki w Sopocie Wielkim pow. Rawa Ruska, napadło w nocy na 12. bm. 6 uzbrojonych bandytów. Gdy wyrwane przez nich z wrzeczadźców drzwi komory z loskotem runęły do alkierza, domowi zbudzili się i poczęli wołać o pomoc. Wówczas bandyci strzelili po kilkakroć do zawieszanej u powały, zaświeconej lampy, zrabowali z komory trochę rzeczy i zbiegli. Palaca się, z rozbitej lampy wyciekła nafta, spowodowała pożar w izbie. Przy pomocy sąsiadów ogień rychło ugaszono.

— **Za uduszenie dziecka** swego została aresztowana w Brzuchowicach Katarzyna Dziedziń-

ska. Zwłoki niemowlęcia schowane przez matkę w stogu słomy, wydobyla policja, silnie już nadgrzyzone przez szeszury.

— **Międzynarodowy kongres socjologiczny** otwarty został w Turynie.

Dla cierpiących na z..twardzenie.

Powszechni znane ze swej skuteczności i piguł i francuskie **CASKARINE LEPRINCE** znajdują się w sprzedaży we wszystkich aptekach i sk...
dach aptecznych. 363

Komunikaty.

Wolna Akademia Sztuk Pięknych przy ul. Piaskowej l. 11. rozpoczyna naukę dnia 17. bm. Wpisywać się można codziennie od 4—5 popoł.

—0—

Zajmująca i bardzo aktualna prelekcja na temat czy „Polska jest bankrutem“ odbędzie się staraniem Lwow. Syndykatu dziennikarzy polsk. w najbliższy piątek 14. bm. o godz. 7 wieczorem w Kasynie i Kole lit.-art. Prelekcję tę wypowie dyr. „Rozwoju“ p. B. Krzysztofowicz. Karty wstępu dla członków Kasyna i Kola, jakoteż „Rozwoju“ po 20 mp., dla gości 50 mp. wydaje sekretariat.

ZAPISKI.

„Lacrimae rerum“ — **poezje Jana Nepomucena Millera**. Skład główny: Warszawa — E. Wende i S-ka.

Znany z zeszytów warszawskiej „Pomowy“ poeta wydał tomik wierszy pod wezwaniem Wergilego, którym też zbiór ów zamyka. Dziełone na cykle bez żadnej widocznej podstawy podziału, poezje te stylizowane są na tematy egipskie, greckie, hiszpańskie i staropolskie, z doskonałym chłodem, z pełną pamięcią o poprzednikach, eksplloatujących podobne tematy. Z tej to przyczyny ogień tej poezji polyska jeno, nie grzeje, pointa nie frapuje, rozpacz nie wzrusza. Jestto chłód Heredii bez jego poetyckiego gestu. Odzywają się oczywiście (zgodnie z założeniami reprezentowanego kierunku) echa Wyspiańskiego, Norwida („Sfinks“, „Sokrates“), pieśni ludowej — serbskiej i naszej — aż po da-danaizm... Rysunek myślowy niezawsze występuje jasno z rzd programowych floresów formy. Jasnością, równowagą myśli i słowa wyróżniają się „Laseczka“, lotnością i bezpośredniością wyrazu: „Połatały nad Wisłą łabędzie“ i „Rozdziębła cię kruki, jwrany“ — bolesne requiem, śpiewane żołnierzowi, dalekie podzwonne, nie z dokuczliwą liryką wojenną nie mające wspólnego. Cykl „Nowy Zakon“ przeciążony jest retoryką. — Zamyka tomik, przekład pierwszej księgi „Eneidy“, przez co złożona jest danina mądrej obecnej inklinacji do heksametru i tłumaczenia autorów klasycznych. Wersja to wierna, z poślusznem zachowaniem nawet „tibichnes“ Wergiluszowych — wszelako nieco szkolna, Szmurła niestety trącająca, o zwrołach i szyku często wyartym. Heksametr to banalny, czasem błędny — „versus spondiacus“ użyty mylnie. A że się to metrum antyczne ciekawie i pięknie daje spolszczyć — dowodem heksametr Melker-Rutkowskiej w II. zeszycie „Pomowy“. Mimo tego przekład Millera między miejscami piękne, w których poetycka siła słowa przelamuje szablon. Wówczas to mówą „Izy rzeczy“.

I. W.

Z estrady koncertowej.

(JAROSŁAWSKI—MOSSAN.)

Szkoda, że nie mogłem wziąć ze sobą Lloyda Georgea na koncert Dawida Jarosławskiego. Byłby musiał uznać, że właściwie Polacy stanowią tu „mniejszość narodową“ i zasługują na ochronę ze strony koalicji. Tylko zachodziła obawa, że rozejrzawszy się po sali, zechce przyłączyć wschodnią Małopolskę do Palestyny albo też utworzyć nową prowincję angielską pod zarządem jakiegoś Lorda Samuельego lub Lorda Landaua. Na ośmset osób wypełniających salę Tow. muzycznego naliczyłem z trudem tuzin Aryczyków, przyznając się jednak otwarcie, iż brak ich wynagradzała mi sownie obecność wielu pięknych Semitek. Tubalny głos koncertanta i jego operowy sposób śpiewania, zalatujący mocno i często kulturą wschodnio-rosyjską, miał w nich

wdzięczne słuchaczki, a brawa i krzyki miały w sobie coś ze zgromadzeń ludowych po taniej stronie Zbrucza.

Jaroslowski, śpiewak starszej daty, rutynowany, rozporządza jeszcze i obecnie bardzo dobrym głosem, którym jednak niepotrzebnie nadmiernie szafuje. Wykrzyczał się też i przy końcu glos jego był znieczony i bez dźwięku. Jako śpiewak operowy śpiewa on oczywiście najlepiej ustępy z oper, przyznać jednak trzeba, że kilka pieśni, zwłaszcza rosyjskich twórców, były zaśpiewane ze zrozumieniem.

Pna Ida Mossan, pianistka prof. Roberta, jednego z najlepszych nauczycieli wiedeńskich, rozporządza rzadką u nas siłą. Ta zaleta jest jednak zarazem jej wadą, gdyż młoda pianistka nie umie jeszcze grać jej ekonomicznie. Ślad gra jej znająca tylko forte i fortissimo, a zamiast piana co najwyżej mezzo-forte, staje się trochę jednostajną, ma za mało odcieni i skutkiem tego nuży. Trzeba koniecznie pracować nad ekonomiczną dynamiką. Pna Mossan ma jednak widoczny wielki talent i muzykalność nieprzeciętną, a zatem wszelkie warunki po temu, by zyskać z czasem rozgłos i sławę nie tylko w swej ojczyźnie, ale i dalej.

E. Walter.

KRONIKA SPORTOWA.

Szerokie koła zwolenników sportu przyjmują z zadowoleniem wiadomość, że zaprowadzamy od dnia dzisiejszego w naszym piśmie stałą kolumnę sportową, na razie trzy razy na tydzień. Celem jej będzie przede wszystkim informowanie naszych czytelników o wszystkich zdarzeniach z każdej gałęzi sportu u nas we Lwowie. Oprócz tego obejmować będzie sprawozdania ze wszystkich większych miast Polski, jak również wiadomości o ważniejszych przejawach życia sportowego za granicą.

Prosimy wszystkie Towarzystwa i Kluby sportowe o łaskawe nadsyłanie komunikatów wprost do Redakcji naszego pisma pod adresem referenta sportowego, a w miarę miejsca będą zawsze w odpowiednim czasie umieszczane w całości. Przede wszystkim zwracamy się z apelem do Towarzystw turystycznych, by zechciały przez nadsyłanie zawiadomień o wycieczkach i sprawozdań z nich umożliwić szerszej publiczności zapoznanie się z tą tak piękną gałęzią sportu, a tem samem przyczynić się do dalszego rozwoju ruchu turystycznego w naszym kraju.

Warta—Pogoń. W niedzielę dnia 16. bm. odbędą się zawody w piłce nożnej o mistrzostwo Polskiego Związku Piłki nożnej między drużyną poznajską Wartą a lwowską Pogonią. Będzie to jedna z ostatnich wielkich atrakcji sportowych tego sezonu, który już powoli zbliża się ku końcowi. Warta poznajńska, która z początkiem tego roku nie stanowiła jeszcze poważnej konkurencji dla klubów małopolskich, po przeprowadzeniu pierwszoklasowych treningów stała się rzeczywiście w rzędzie najlepszych drużyn Polski. Jej ostatnie wyniki z Pogonią 3 : 2, z Polonią 1 : 2 i z Cracovią 2 : 2, dają pełną gwarancję, iż w niedzielę przegramy bardzo zawiętą i ładną walkę. Pogoń wprawdzie obecnie od kilku tygodni znajduje się w formie bardzo słabej, tak, że zawiodła w zupełności nadzieje swych zwolenników w ostatnich spotkaniach, sądzący jednak, że tu, na swoim boisku, potrafi obronić skutecznie swych barw i nie pozwoli, by Lwów zajął przedostatnie miejsce w mistrzostwie Polski.

Początek meczu o g. 3.30. Przedsprzedaż biletów w lokalu Pogoni przy ul. Zyblikiewicza od g. 6—8 wiecz.

Zawody prowadzić będzie znowu z krakowskiego kolegium sędziów p. Lustgarten.

S. P.

Polskie Towarzystwo Tatrzańskie oddział lwowski urządza w niedzielę 16. bm. jednodniową wycieczkę górską do doliny Kamionki i na szczyt „Murty“ w okolicy Skolego. Wyjazd z Lwowa w sobotę 15. bm. o g. 6.15 wiecz. Powrót w niedzielę 16. bm. o g. 9.30 wiecz. W wycieczce mogą brać udział członkowie i uczestnicy Towarzystwa oraz goście wprowadzeni. Udział wynosi dla członków 40 mk., dla uczestników 20 mk., dla gości 80 mk. Zgłoszenia i bliższe informacje w klubie J. Bujaka, ul. Kopernika 1. 4.

NADESLANE.

(Za rubrykę w redakcja nie bierze odpowiedzialności).

ADWOKAT Dr. Władysław Róg

obrońca wojsk.

powrócił i urzęduje we Lwowie ul. Kościuszki 18. parter.

KRONIKA EKONOMICZNA.

+ Likwidacja Banku austro-węgierskiego. Praga. Cz. B. K. „Prager Tageblatt“ donosi, że przybyli tam likwidatorzy Banku austro-węgier., aby obradować nad sprawą tych banknotów, które zostały wydane przez bank przed 28. października 1918 r. Banknoty te mają być zaliczone na rachunek wszystkich państw sukcesyjnych, natomiast banknoty wydane po 28. października 1918, są własnością jedynie Austrii i Węgier. Pewnem jest również, że skarb złota będzie podzielony między wszystkie państwa sukcesyjne z wyjątkiem Austrii i Węgier, w zamian za co państwa sukcesyjne zrzekają się udziału w zapłacie za banknoty, wydane po 28. października 1918 r.

+ Założenie państwowego banku rosyjskiego postanowione zostało przez wszechrosyjski komitet wykonawczy. Przeprowadzenie tej uchwały poruczono ministrowi skarbu. Działalność swą rozpocznie rosyjski bank państwowy 15. bm. i wyasygnowano mu z kasy państwa 2 miliardy rubli.

+ Pożyczka amerykańska. Z Nowego Jorku donoszą, że koncern banków amerykańskich uchwalili udzielić niektórym państwom europejskim pożyczkę w kwocie 50 miliardów dolarów.

+ Oblawa na czarnogiędździarzy odbyła się przed kilku dniami w Lublinie. Do komisariatu przyprawiono 20 osób podejrzanych, przy których znaleziono ruble, franki, szterlingi, dolary i monety srebrne i złote. Dwóch spekulantów skazano na grzywnę po 100.000 mp. i pokrycie kosztów sądowych. Skonfiskowane banknoty i monety przekazano na rzecz skarbu państwa.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 11 paźdz. 1921

Waluta markowa

Wartość nominalna
Ostatnia dywidenda

I. Akcje bankowe za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym.

	Mkp.	Marki p.	placą:	żądają:	transak.
Bank akcyjny związkowy IV i V emisji	280—4180	600—	00	—	—
Bank Dyskont we Lwowie	280—00	900—	—	—	—
Bank hip. galic.	280—30—	1075—	—	—	—
Bank hipoteczny zemeł.	280—28—	42000	—	—	—
Bank Małopolski	280—35—	675—	—	—	—
Bank powszechny kredyt.	140—7—	450—	00—	—	—
Bank przemysłowy	280—28—	730—	00—	—	—
Bank ziemski kredyt. z K.	280—35—	675—	—	—	—

II. Akcje Tow. handl. i przem.

	placą:	żądają:	transak.
Browary lwowskie	500—100	30000	00 —
Tow. Chodorów	140—00	5450	5550 —
Tow. akc. Fabr. kart	0—42	2800	00 —
„Cmielów“ Fabr. porcel.	140—03	6800	00 —
Fabr. cementu „Portland Szczałkowa“	1000—28—	—	— —
Tow. akc. „Galicja“	140—301	150000	— —
Tow. Gafota	490—2250	4200	— —
Tow. Górka	140—1540	11500	— —
„Oikos“ Zakłady przem. drzewnego	140—00	7500	7600 —
Warszawska Ska akc. budowy „Parowozów“ I. emisja i II. em.	1000—00	2250	2300 —
„Pezet“, Pow. Zakłady budowlane	500—00	1450	— —
„Pocisk“ Zakł. amunic.	350—00	1600	— —
Polska Nafta	500—75	2800	2900 —
Polska Nafta III. em.	500—00	—	00 —
Polskie Tow. handlowe I. do III. emisji	140—21—	1300	— —
P. Tow. handl. IV em.	140—21—	00	— —
Tow. Rakszawa	140—56—	6000	— —
Zakłady elektr. „Siersza wszystkie emisje)	140—560	2400	— —
Gal. Zakł. gór. Siersza	140—560	11900	— —
Tow. Zieloniewski	140—20—	10000	000 —
Polski Glob	500—100—	1300	00 —

Waluty.

	placą:	żądają:	transak.
Ruble carskie po 100 r.	600—	700—	—
„ „ po 500 r.	200—	250—	—
„ „ drobne	00—	00—	—
„ „ dumskie (po 1000)	50—	70—	—
„ „ dumskie (po 250)	50—	50—	—
Ruble dumskie kierunki (po 40 i 20)	—	—	—
Karbowanice (po 1000)	3—	5—	—
Grzywny (po 500 i wyżej)	6—	10—	—
100 franków francuskich	350—	380—	—

	placą:	żądają:	transak.
100 franków szwajcarskich	750—	850—	—
1 sterling	18000—	19000—	—
1 dolar amerykański	4800—	5100—	—
1 dolar kanadyjski	4100—	4400—	—
Marki niemieckie po 1000	3750—	4200—	—
Marki niemieckie po 100	3600—	4100—	—
Marki niemieckie drobne	3500—	4000—	—
Lei rumuńskie (po 500)	4000—	4600—	00
„ „ drobne	3900—	4500—	—
Liry włoskie	18000	20000	—
Czeskie korony (5000—1000)	6000—	6800—	—
Korony austr. niem. stempl.	150—	180—	—
Franki belgijskie	—	—	—

Dewizy.

	placą:	żądają:	transak.
Wypłata na Londyn	18000—	19500—	00
„ „ na Paryż	35000	38000	—
„ „ na Zurych	750—	850—	—
„ „ na Pragę	6000—	6600—	—
„ „ na Wiedeń	190—	200—	—
„ „ na Berlin	3300—	4300—	—
„ „ na N. Jork	4800	5100	—
„ „ na Medjoran	18000	200—	—
„ „ na Bukareszt	4000	4600	—

KRAK. CEDULA GIELDOWA.

Kraków, 12. październ.

Akcje bankowe:

	Ofiar.	Żądano	Transakcja
Polski Bank Przemysł. V.	650—	750—	—
Bank hipoteczny	900—	950—	—
Bank Małopolski	650—	700—	—
Ziemski Bank kredyt.	600—	700—	650
Powsz. Bank kredytowy S. A.	350—	425—	—
Bank Ziemski dla i resow	600	700	—
Bank kredyt. w Warszawie	00—	00—	—
Bank Związku Spółek zar.	00—	00—	—
Polskie Tow. handl. I—III em.	1100—	1250—	1200—
Handl. Sp. Akcyj. imper.	425—	425—	000—
Polski Glob	1200—	1400—	00—00
C. Hartwig	9000	10000	—
Zegluga polska	450—	500—	00—00
H. Cegielski	4000—	4500—	4300—4500
Warsz. S—ka akc. budowy parowozów II. em.	1800—	2000—	—
„Lemiesz“ fabr. maszyn	8000—	10000—	—
Górka, Fabr. cementu	11500—	12000—	00—00
Siersza, Zakłady gór.	11000—	12000—	00—00
T. P. G.	840—	860—	00—
„Trzebinia“ fabr. maszyn i narzędzi rolniczych	4800—	5000—	5000—
Automotor. fabr. samoch.	2100—	2400—	2300—
Polska Nafta I—III	2600—	2800—	2700—2875
Elektrownia w Sierszy „Oikos“	3300—	3600—	00—00
Pezet powszechne zakłady budowlane	1400—	1500—	00—
Fabryka przetworów tłuszczowych w Trzebinie	5200—	5500—	5400—00
Krakus	4000—	4200—	00
Fabryka porcel. Czmiel.	6500—	7000—	00—00
Pocisk	1500	1700	—
Fabr. i raf. cuk. Chodorów	5500	5800	00—00

Waluty i dewizy:

	Waluty	Czeki
	żądano poszuk.	żądano poszuk.
Dolary St. Zjedn.	4600	5000
Franki francuskie	325—	365—
Franki szwajc.	—	330—
Funty szterl.	00	00
Marki niemieckie	3800	4300
Korony austriackie	160	190
Korony czesko-słowac.	54—	5700
Korony węg.	—	000
Lei rumuńskie	—	—
Liry włoskie	0—	—
Ruble carskie 500	00	00
Ruble carskie 100	00	00

SPADEK DOLARA.

Warszawa. (EE.) W ciągu dnia 12. bm. kurs dolara na giełdzie warszawskiej obniżył się o 200 punktów.

Berlin. (PAT.) Kursa dewiz z 12. października. Dolary 130.75, belgijskie 941.50, funty szterlingi 510.25, francuskie 963, włoskie 514.25, polskie 3.20—3.40, czeskie 141.25, austr. stempl. 4.80, rumuńskie 104.50, szwajcarskie 2472.50, Amsterdam 4395.60, Antwerpia 944.05, Chrystiania 1608.35, Kopenhaga 2497.50, Sztokholm 3036.90, Helsingfors 196.30, Włochy 521.95, Londyn 509.45, N. Jork 131.86, Paryż 961.50, Szwajcaria 2437.55, Hiszpania 1758.02, Wiedeń stempl. 6.88, Praga 140.85, Budapeszt 19.48, Buenos Aires 43.45.

Praga. (PAT.) Berlin 72.75, m. niem. 73. Warszawa 1.47, m. polsk. 1.25—1.80.

Zurych. (PAT.) Kursa giełdy z 12. października. Berlin 4.40, Holandia 180.50, Nowy Jork 544, Londyn 21, Paryż 39.70, Medjolan 21.65, Bruksela 39, Kopenhaga 104, Sztokholm 127.50, Chrystiania 66.50, Madryt 73, Buenos Aires 180, Praga 6, Budapeszt 0.80, Zagrzeb 2.10, Bukareszt 4.80, Warszawa 0.10, Wiedeń 0.25, Austr. stempl. 8.18.

APOLLO Dzisiaj po raz ostatni! CZATY na ile ballady Mickiewicza Jutro dnia 14. X nadzwyczajna premiera z HARRY PEEL'EM CUDOWNA MAŁPA.

OGŁOSZENIA.

„KURJER LWOWSKI” w IV. kwartale 1921.

W najbliższym czasie drukować będziemy SZEREG ARTYKUŁÓW O NAJWAŻNIEJSZYCH ZAGADNIENIACH POLITYCZNYCH chwili obecnej pióra wybitnych sił publicystycznych i politycznych. Pomieścimy m. i. „Listy z Ameryki” pisał Jana Dębskiego, wiceprezesa klubu P. S. L., „O systemie wyborów proporcjonalnych w naszej ordynacji wyborczej” pisał prof. dra Józefa Buzka, artykuł Wład. Studnickiego o zamierzonym traktacie handlowym z Czechami, dra Tadeusza Lubaczewskiego: „Polska i Jugosławia” i w. i. Z pism pozastolecznych w całej Polsce „Kurier Lwowski” ma

NAJŚCIŚLEJSZY I NAJŻYWSZY KONTAKT Z WARSZAWĄ,

w której posiada pięciu stałych korespondentów: dwu politycznych (K.) i (B.), do spraw zagranicznych (Alia), telefonicznego (G.) i artystycznego, świeżo zaangażowanego, wybitnego krytyka i literata Władysława Zawistowskiego, który informować będzie o ruchu teatralnym i literackim w Warszawie.

W DZIALE POWIEŚCIOWYM

po ukończeniu „Wyspy zapomnienia” Andrzeja Struga, której druk dotąd uległ przerwie z niezależnych od nas powodów, drukować będziemy

„DONOGOO-TONKA” czyli „Cuda nauki”,

ramotę kinematograficzną wybitnego autora francuskiego Jules Romains w przekładzie Ludwiki Czernowej.

Wieczorne Kursa handlowe dla osób dorosłych (pań i panów) pod kierunkiem prof. Dra Pełyniaka-Saneckiego. Nowy kurs 15. X. Wpisy od g. 6-ej Franciszkańska 9. 6728

Inteligentna kasjerka potrzebna do handlu towarów żelaznych.

Zgłoszenia w sklepie firmy A. M. Kierski S-ka z ogr. odpow. Lwów, ul. Kopernika 4. 67:0

Waga aptekarska do ważenia osób okazjnie do nabycia 6721

M. Kierski, Handel żelaza Lwów, Pasaż Mikolascha. — Filia Tarnopol.

Kupujemy: Otr. by pszenne, żytnie, jęczmień — Makuchy wszelkie — — — Kukurydzą, Rzepak, Siemię lniane i konopne, Gorczycę — — — Ziemiopłody, Nasiona wszelkiego rodzaju zbóż, jak też i strączk we. — Prosimy oferty nadsyłać do naszego Biura:

„Barański Barcikowski i Ska” WARSZAWA, Zgoda 1, lub też składać na ręce naszego Przedstawiciela „JÓZEFA HECKERA” LWÓW, Leona Sapiehy 25. I. p. 6725

Miechy kowalskie cylindrowe i płaskie techn. Wagi pomostowe, na bydło, Kasy pancerne, decymalne i balansowe. Kasy bankowe i kasetki. Łóżka w wielkim wyborze. Piece szmatotowe i żelazne. Narzędzia techniczne i gospodarcze poleca M. Kierski — Handel żelaza Lwów, Pasaż Mikolascha Filja: Tarnopol, ul. 3-go Maja. 6676

SPRAWA LUDOWA Jedyny i najpoczytniejszy tygodnik ludowy we wschodniej Małopolsce. „Sprawa Ludowa” zawiera zawsze najwięcej wiadomości, które chłopcy interesować powinny. „Sprawa Ludowa” jest pismem wyłącznie chłopskim, pisanym przeważnie przez chłopów i dla chłopów. „Sprawa Ludowa” broni zawsze interesów chłopskich i jest najlepszą obroną przed nadużyciem różnych władz i osób obdarzonych władzą, które chcą ciemnotę chłopską wyzyskać dla własnej korzyści. „Sprawa Ludowa” jest według opinii b. prez. min. Witosa najlepszym i najodpowiedniejszym pismem chłopskim w całej Polsce. „Sprawa Ludowa” powinna się znaleźć w każdym domu, każdy chłop ma obowiązek zaprenumerować pismo, gdyż tyko w ten sposób pokaże, że się na sprawie chłopskiej rozumie i że się ze wszystkimi chłopami solidaryzuje. Obowiązkiem każdego chłopca jest popierać prasę chłopską, gdyż życie na wsi dziś bez gazety pomyśleć się nie da. Prenumerata wynosi rocznie 400 Mk., półrocznie 200 Mk., kwartalnie 100 Mp. Zamawiać można każdej chwili. Redakcja i Admin. Ossolińskich 15.

Buchalter rutynowany z praktyką bankową zmieni posadę. Łaskawe zgłoszenia tylko poważnych firm ewent. z prowincji składać w adm. dla „Buchaltera”.

ATRAMENT w 1 i 1/2 litrowych flaszkiach poleca hurtownie LUDWIK HOSZOWSKI Lwów, Akademicka 3. 6674

Dwa garnitury parowe młocarniane kompletne, do użytku zd. lne, z certyfikatami jeden ośmiokonny Clayтона z pasami drugi dziesięciokonny Robeya (angielska) zaraz do sprzedania — Riesel Lwów Brajerowska 11 a. 6726

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA Warszawa, Królewska Nr. 17 SKŁAD BRONI I AMUNICJI poleca własnego maszynowego wyrobu słynne NABOJE ŚRUTOWE w firmowych gilzach z kapiszonami, nie dającymi rdzy i znakomitym pocnem bezdymnym Rottweil (Sokół). Gęstość pokrycia i ostrość strzału o 40% lepsze od wszelkich naboji ręcznego wyrobu. Oryg. belg. Brown ngi, Rewolwery bębnekowe, Dubeltówki, Flobcry itp. Sprzedaż detali zna i hurtowa.

Posady i prace. Technika-handlowca z praktyką przyjmie „Pilot” — Lwów, Batorego 4. 6675

Kupno i sprzedaż. Kamienie młyńskie, walce, kaspry, gazę, turbiny, transmisje, lokomobile, molory, pompy, poleca „PILOT”, Lwów Batorego 4. 6492

Prasy, motory, lokomobile, gnaty, maszyny do obróbki metali, drzewa, pompy, poleca „PILOT”, Lwów Batorego 4. 6493

Stocka pług okazjnie do sprzedania „PILOT” Lwów, Batorego 4. 6591

Młyńskie urządzenia kompletne dostarcza bezzwłocznie „Pilot”, Lwów Batorego 4. 5591

Willa piętrowa z Łudynkami ubocznymi i ogrodem, przy pierwszorzędnej ulicy w Kołomyjach do sprzedania Polakowi. — Wolne mieszkanie z 5 pokojami. Zgłoszenia przyjmują kancelarja adw. w Krakowie ul. Kapucyńska 3, II. p. 1381

Z powodu wyjazdu do sprzedania meble salonowe, dywany, obrazy — lustra, karnisze i fotele do rozkładania. Bliższa wiadomość Tarnowskiego 18. w po-dwórzu od 10—1 i od 4—6, tylko do 14-go. 6690

Pracownia mozaiki art. H. Nieszczyńskiej rozpoczyna kurs nauki od 1. listopada 1921. Zgłoszenia między 5 a 7 godz. popołud., ul. Kochanowskiego 48. 6724

Meble artystyczne, różnego rodzaju, obrazy, ekran do sprzedania. Pracownia wyrobów artystycznych. Zyblikiewicza 49, II. p. Oglądać można od 12—5. 6711

JUŻ NADESZŁY akcje Banku Narodowego (Rozwój); spieszcie kupować po 800 mk., miejsca sprzedaży: Bank Ziemiian, Kopernika 4. Grodzka Pańska 11. „Pilot”, Batorego 4. „Orzeł Biały”, Sapihy 21. „Rozwój”, Małeckiego 6.

Kupie garnitur do saloniku (ewentualnie do stołu). Zgłoszenia pisemne do administracji pod „Salonik”. 6697

Bronzy, porcelanę wszelkie art ki kupuje Jaroszewski, Romanowicza 9. 6723

Różne. Pięć-pokojowe mieszkanie z kuchnią, położone koło Ogrodu Jeznickiego zamienie się z pięć-pokojowe odpowiednio mieszkanie w Warszawie. ewent. poniosę wszelkie koszty. Wiadomość: Lwów, ul. Podleskiego 7, u kasjerki. 6658

Panna stara, wykształcona z dobrej rodziny, mająca zaślubi szlachetnego młodzieńca na stanowisku. Zgłoszenia pod „Zarząd” poste-restante Stryj. Odpowiedź nastąpi za parę tygodni. 6701

Mieszkania. Do wynajęcia dom w pobliżu dworca czerniowieckiego. Są różne mieszkania z wszelkim komfortem do wynajęcia. Część lub częściowo na fabrykę, w restauracji, magazyny, sklepy i biura wraz z mieszkaniem, na cele przemysłowe. Strony interesowane zechcą się zgłosić do S. Singer, kawiarnia Royal, codziennie między 6—8 wiecz. 6727